

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

תיק 1137490/11

ב"ה

בבית הדין הרבני האזורי תל אביב יפו

לפני כבוד הדיינים:

הרב ישראל שחור, הרב דניאל כ"ץ, הרב נפתלי הייזלר

(ע"י ב"כ עו"ד משה יצחק
אוסדיטשר)

המבקש: פלוני

(ע"י ב"כ עו"ד שמואל ניסנקרן)

נגד
המשיבה: פלונית

הנדון: דחיית טענה לביטול הסכם שאושר בבית הדין למרות חזרת הצדדים למגורים
משותפים

פסק דין

בית הדין נתן את החלטתו לאחר הדיון, ביום כ"ב בשבט תשפ"א (04/02/2021):

...

הצדדים ערכו הסכם גירושין בפני הראב"ד הרה"ג הרב זבדיה כהן בתאריך ה' אלול תשע"ז 27.08.2017. לאחר ההסכם חזרו לביתם במילאנו – איטליה לתקופה של כשנה. הצדדים התגרשו לפני שנה בתאריך י"א טבת תש"פ 08/01/2020.

בפני בית הדין תיק תביעה לביטול הסכם הגירושין משני הצדדים בעניין ההסכם...

לאחר שמיעת הצדדים בית הדין קובע שהצדדים יגישו את סיכומיהם בעניינים השנויים במחלוקת:

תביעות מצד האישה:

חוב בבנק דיסקונט של כ-110,000 ₪. שהבעל שילם בשנת 2014.

תשלום קנס שהיה מוטל על האישה בסך כ-9,000 יורו אותו הבעל נאלץ לשלם בגלל העיקול שהוטל על הדירה.

סכום של 200,000 ₪ מחצית מהתחייבותם בסך 400,000 ₪ כלפי המחותנים לנישואי הבת. לדבריו האישה חייבת כמוהו בהתחייבות זו.

תביעה מצד האישה: מחצית משכר הדירה ב[פ]. שהאיש לוקח לעצמו למרות שעל פי הסכם הגירושין מחצית הדירה שייכת לה.

שני הצדדים יגישו סיכומיהם עד ראש חודש ניסן לבית הדין ולתגובת צד השני עד ראש חודש אייר.

ככל שיידרש גילוי מסמכים, הצדדים יגישו פסיקתא, אך לא יאוחר משבועיים מהיום.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בעניין הדירה בעיר [פ] האיש רוצה לרכוש את חלקה של האישה לפי הערכת השמאית, עליו להגיש לאלתר בקשה לקבלת משכנתא על מלוא הסכום בסך 850,000 ₪, ולממש בשלב ראשון סך 500,000 ₪ אותם יעביר לאשה בהקדם. באשר ליתרה בסך 350,000 ₪

יצוין שהאישה הגישה תגובה להחלטה זו ובה הבהירה שאין מבחינתה תביעה לביטול ההסכם, וכן שהיא לא חזרה עם האיש למילאנו כי אם לתקופות קצרות וללא קיום כל מערכת משותפת. וראה עוד להלן.

הוגשו סיכומי הצדדים. הסיכומים באו בארוכה ובית הדין מסכם את עיקרי הטענות.

טענות האיש

טענתו העיקרית היא שההסכם שנחתם ואושר בטל.

בסיכומיו האיש חוזר וטוען שהאישה חזרה להתגורר עמו במשך שנה תמימה מאז אושר ההסכם.

כמו כן לא קוימו מספר סעיפים בהסכם שכללו משמורת של הבת עם האם ותשלום מזונות ומדור עבודה. וכן הדירה המשותפת לא נמכרה.

הסידור הזה נמשך עד לחודש יולי, 2018 כאשר בשלב מסוים בתוך התקופה, האישה אף פתחה תיק סידור גט בבית הדין אולם בפועל לא התייצבה לדיונים בטענה כוזבת שהבעל מאושפז בזמן שהוא לא היה מאושפז כלל, ואם כך אין במהלכים אלו בכדי לשנות את המציאות שהיה שלום בית.

לנוכח זאת טוען האיש שנתקיימו מספר תנאים לביטול ההסכם:

1. הצדדים חיו ביחד לאחר אישור ההסכם.
 2. האיש לא שילם כלל מזונות שכן הילדים נשארו לבסוף בביתו.
 3. לא התקיימו הסדרי השהות שכן לנוכח הנסיבות הם לא היו רלוונטיים.
 4. ההליכים המשפטיים חודשו רק שנתיים וחצי לאחר אישור הסכם הגירושין.
 5. לא ניתן לקבל ביטול חלקי של ההסכם.
 6. בנוסף קיימת עילת עושק, שכן האיש עוכב בארץ והיה אנוס לחתום על הסכם כדי לחזור לביתו.
- על כן לטענתו יש לנכות מחלקה של האישה בדירה ששווי 850,000 ₪ את החיובים הבאים:
- א. נישואי הבן - 200,000 ₪ חלקה של האישה בהתחייבות לחתונת הבן, התחייבות זו הייתה מוטלת על שני ההורים, לטענתו, הראב"ד ערך בירור עם המחותנים והתברר שכך הוא.
 - ב. קנסות- האיש חויב בקנסות של 9,000 יורו עקב העלמת הכנסות של האישה.
 - ג. יתרת חוב בבנק- האישה הביאה את חשבון הבנק שנוהל על ידה בבנק דיסקונט ליתרת חובה ועיקולים, האיש שילם את מלוא החוב בסך 110,000 ₪. האיש טוען

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

שהוא גילה קשרים שלה עם גברים זרים כולל הפלות והדבר אירע בתקופה שהחשבון נכנס ליתרת חובה על כן היא אחראית על כל החוב.

ד. לימודי הבן- נותר חוב לשייבה שבה למד הבן בשנת 2014, מחצית שכר לימוד של הבן בשייבה, היא 31,000 ₪.

טענות האישה

1. הסכם הגירושין אושר בבית הדין. לא הוגשה כל תביעה לביטולו במשך כל התקופה.
 2. העילות הנטענות לביטול ההסכם הן למעשה דרישות כספיות חדשות ויש לפתוח תיק בעניינם ולא לכרוך אותם בתיק ביטול הסכם גירושין.
 3. בהסכם הגירושין נקבע שאין כל תביעות הודיות.
 4. ככל ומדובר בתביעות לאחר ההסכם, ולטענתו של האיש יש שיתופיות לאחר ההסכם הרי שיש גם לאיש סכום גדול בחשבונו והאישה תהיה זכאית לקבל חלק מהכסף.
 5. לגבי סיוע נישואי הבן, נקבע בהסכם סעיף 14 שכל סיוע מצידה לנישואי הבן יהיה ללא התחייבות.
 6. האישה דורשת את חלקה בדירה הכולל מחצית מהשכירות החודשית בסך 4,400 ₪ לחודש מיום אישור ההסכם 27.08.2017.
 7. מלבד זאת, לשיטתו של האיש שהם חזרו לשלום בית מדוע יש לחייב את האישה בחובות מהתקופה הזו, יש לקבוע מועד קרע חדש ורק ממנו להתחיל ולחייב.
 8. ממועד חתימת ההסכם, האיש עיכב את הגט בטענות שונות ובינתיים נישל את האישה מזכויותיה.
 9. בהסכם, האישה וויתרה על כל זכויותיה, הנכסים הרבים שצבר האיש במהלך הנישואין, מלבד חלקה בדירה.
 10. האישה מכחישה חזרה לשלום בית לאחר ההסכם. גם כשהאישה באה לאיטליה הם ישנו בחדרים נפרדים ולא חיו חיים של ממש והאיש אף הודה בכך בדיון.
- בנוגע לסכומים הפרטניים שהוזכרו:

1. האישה מכחישה התחייבות לנישואי הבן.
2. האישה מכחישה קנסות (סעיף ב לטענות האיש). האיש לא הציג כל אסמכתא לכך.
3. שכר לימוד לבן זהו חלק מחובת האב לבניו, לא ברור האם יש חוב, ובכל מקרה בהסכם נכתב שאין תביעות.
4. החוב לבנק הוא מכספים שהאיש העביר לטובת צרכי הבית בשנת 2015, ככל והאיש עומד על תביעתו לשיתופיות יואיל וישתף את האישה גם ביתרת הזכות בחשבונו שעמדה ביום 30.06.2013 על סך של למעלה מ - 400,000 ₪. האיש גם רשם דירות על שם ילדיו, האישה אינה מעוניינת להילחם באיש על גב הילדים ומעדיפה להשאיר את העניין הזה בלא תביעות הודיות כפי שנכתב בהסכם שאושר,

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

סיכומי תגובה של האיש:

נעתיק מספר עניינים שלא הובאו בסיכומים.

- א. לא הוגשה תביעה לביטול הסכם מתוך מטרה להגיע לפשרה.
- ב. לעניין הכספים בחשבון משנת 2013, מדובר בסיפור מורכב של גניבה שנערכה בביתו, לטענתו, בסיוע האישה והוא נאלץ לפצות מישהו.
- ג. לעניין ההתחייבות לנישואי הבן, הרי שזו הייתה לאחר עריכת ההסכם, ועל כן אין כל קשר להתחייבויות בהסכם.
- ד. לגבי כספי השכירות, הרי שהוא זכאי לכך מכח ההסכם היות והוא דואג לילדים ועד היום הם באחריותו.
- ה. מכחיש כל כספים שנטען שיש לו. ולדבריו הוא לא איש עסקים.
- ו. חוזר וטוען שכל עניין ביטול המועדים לגט נעשה על ידי האישה בלבד ובלא ידיעתו. הוא מבחינתו ביטל מועד אחד והיה מעוניין בשלום בית עד שנתגלתה לו התנהגות האישה.
- ז. כל החובות אותם הוא תובע נתגלו לו לאחר ההסכם.
- ח. מכחיש האשמות עליו שהוא שיקר בעניינים שונים והעלים מס.
- ט. מציג מסמכים על הקנסות שהוטלו על האישה.
- י. הדירות לילדים נקנו מירושת דוד עירי של הבעל.
- יא. טוען שהאישה מעלימה את החשבונות שלה.

דיון והכרעה

בפני בית הדין תביעת האיש לביטול הסכם והמסתעף מכך. נפתח בנתונים:

ההסכם בין הצדדים הוסדר בדיון ביום ה' באלול התשע"ז (27.08.2017). ואושר על ידי כב' הראב"ד שליט"א. להלן הסעיפים הנוגעים לפסק הדין:

3. הצדדים מתחייבים שלא לפעול בקשר לדירה הן בלקיחת משכנתא או בשעבוד כל שהוא לרבות חתימה על שכירות הדירה מעבר לקיים בתאריך החתימה אלא אם כן נעשה בהסכמת שני הצדדים.
4. האישה תקבל מחלוקת הרכוש חצי מן הדירה ברחוב [ר] לאחר קיזוז המשכנתא שווה בין בני הזוג ללא שום תביעה של חוב מעבר לזה.
5. במידה והאישה נשארת בארץ ישראל, הבעל מתחייב לשלם כל חודש עבור שכר דירה בסכום של עד 2500 ₪ כל עוד הילדה [מ] חיה עם האמא יחד. הסכום הנ"ל ישולם עד גיל 20 של הבת [מ].
6. מזונות: הבעל מתחייב לתת סכום של 1500 ₪ כל חודש עד גיל 20 של הבת [מ]. במידה והאישה תבוא לגור במילנו בתקופה של עד ר"ח אדר תשע"ח תקבל האישה סכום של 2500 ₪ כל חודש ביד לעשות בו כרצונה.
7. הבעל מתחייב שהילדה [מ] תהיה בחזקת האישה ולא יעכב שום פעולה מצידו למניעת הדבר זה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

8. האישה מתחייבת לתת לילדה אורך חיים דתי בחברה וצביון דתי.
 9. אין שום תביעה לאחד מן הצדדים לא תביעת כספיות ואין לבעל שום תביעה מהאישה על חובות כל שהן לרבות חובות משותפים.
 10. הצדדים הסכימו ביניהם לא לערב גורם משפטי או גורם אכיפה כל שהוא אלא אם כן אחד מן הצדדים הפר את ההסכם.
 11. לאחר החתימה על הסכם זה, האישה והבעל מתחייבים לא לפנות לעורכי דין או לעשות עיכוב כל שהוא לבעל או לאשה הן בארץ והן בחו"ל.
 12. הן הבעל והן האישה יפעלו מעתה לקידום השידוך של הבת [ר] תחיה במהירות האפשרית ללא שום עיכוב עד דצמבר כפי רצון הכלה [ר].
 13. הוסכם בין הצדדים כי סכום הכסף שניתן לאשה ממכירת הדירה המשותפת יהיה בנאמנות אצל האח [א] על מנת שיופנה לרכישת דירה עבור האישה ועל שמה.
 14. האישה מתחייבת בעזרת השם לעזור בכל עניין הקשור לילדים כולל נשואיהם וקניית הדברים לצורכי החתונה ללא שום התחייבות כספית מצידה ובמיוחד לחתונה של [ר].
 15. הצדדים מתחייבים לתת להסכם זה תוקף פסק דין ע"י הרבנות. והאמת והשלום אהבו ויהי רצון שיתהפך הכל לטובה.
 16. האישה מוותרת על הכתובה בכפוף לגט.
- בפועל הצדדים הופיעו לדיון בבית הדין רק בינואר, 2020 ורק אז הצדדים התגרשו.
- הצדדים נחלקים בעניין ביטול ההסכם וכן בדבר חובות שונים שעלתה השאלה האם הם נכללים בהסכם, על הצד שהוא קיים.

שלושה נושאים במחלוקת סביב ביטול ההסכם, ואלו טענות האישי:

1. ההסכם נחתם תחת לחץ של ביטול עיכוב יציאה.
2. הצדדים חזרו לחיות ביחד. האישה מכחישה שהצדדים חזרו לחיות ביחד. אם כי היא מודה שחיו בבית אחד אך בחדרים נפרדים ללא יחסי אישות.
3. הסכם שבטל מקצתו בטל כולו.

1. הסכם מחמת לחץ של עיכוב יציאה

לגבי הטענה הראשונה שההסכם נחתם היות והאיש עוכב והיה מוכרח לצאת מן הארץ, בית הדין דוחה את הדברים, מלבד העובדה שההסכם אושר על ידי דיין שבדק גמירות דעת הצדדים, וההסכם הוא סביר ומתקבל, הרי שאין מדובר במתנה שדי באונס בכדי לבטלה כי אם בהסכם הדדי שלצורך ביטולו נדרש אונס ברור ומודעה מראש, דברים שלא התקיימו במקרה דנן.

2. הסכם שהצדדים חזרו לחיות ביחד

ראשית, הדבר אינו ברור שאכן חזרו לחיות ביחד במלוא המובן המילה שכן האישה טוענת בתוקף שחיו בחדרים נפרדים וגם האיש דייק ונזהר בדבריו בדיונים ולא טען שהיו חיי אישות ממש. אך גם אם היו חוזרים הצדדים לחיים משותפים הדבר אינו פשוט כל כך שיש בזה ביטול ההסכם.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

העניין נידון בפדרי"ם בעניין הסכם שנחתם והצדדים חזרו לשלום בית, הגר"ש שפירא כתב פסק דין ארוך (תיק 289554/10) ובו הוא עוסק בחזרה מהסכם גירושין טרם הגירושין, והדברים משיקים לנידון דין. הוא מציין לפסקי הדין הבסיסיים בעניין זה.

פסק דינו של בית הדין הרבני בבאר שבע בהרכב הרבנים א. קושלבסקי, מ. אליהו וח. נברוצקי, כולם זצ"ל, (הובא בפד"ר כרך ה' עמודים 204 – 214), ובהמשך לפסק דין זה פסק דין של בית הדין הרבני הגדול בהרכב הרבנים ע. הדאיה, י.ש. אלישיב, ב. ז'ולטי, כולם זצ"ל, (הובא שם בעמודים 214 – 218), בו דחו הערעור על פסק דין זה, ופסק דין נוסף של בית הדין הרבני הגדול בהרכב הרבנים שלמה גורן, אברהם שפירא ושלום מזרחי, כולם זצ"ל, (הובא בפד"ר כרך י' עמודים 115 – 145).

המקור לכל הדיונים הוא התסמכות על שו"ת הרא"ש (כלל יא סימן ו):

שאלה: ראובן מת בלא זרע ונשארה אלמנתו זקוקה ליבם ונפלה קטטה ביניהם. עד שלבסוף נתפשר שנתנה ליבם הגדול סכום ומחל לה כל תביעות שהיו לו עליה ונסתלק מממון אחיו לגמרי ועל מנת שיחלוץ לה תוך זמן פלוני, ונשבע על זה שבועה בתורה. ושוב נתחרט ואמר שנשבע לבטל המצוה שהרי מושבע ועומד הוא ליבם ורוצה שתתיבם לאחיו הקטן שהוא פנוי יען כי הוא נשוי.

תשובה: יראה שעל הממון אין להם עוד טענה כי נסתלק היבם הגדול ומחל לה הכל חלקו וחלק אחיו בהרשאת אחיו. וחייב לקיים שבועה זו שנשבע לחלוץ לה, ואין זה נשבע לבטל המצוה דבדידיה תלה רחמנא אי ניחא ליה ליבם אי ניחא ליה לחלוץ, וכיון שבאותה שעה נתרצה לחלוץ זהו מצוותו. ולא נשבע לבטל המצוה אלא כנשבע שלא ישב בסוכה ושלא ליטול לולב אבל לחלוץ לא מיקרי נשבע לבטל המצוה כיון דאי בעי לחלוץ ליתא לעשה דמצות יבום. וגם כי רגלים לדבר שבשביל הממון הן עושין החליצה היא עיקר המצוה כאן. אשר בן הרב רבי יחיאל ז"ל.

מתשובה זו עולה שחייב ממוני שנעשה בין הצדדים נשאר בעינו גם כאשר החליצה בעטיה נעשה ההסכם, לא נתקימה.

וכך כותב הגרא"א שפירא זצ"ל (פד"ר חלק י עמוד 139):

היוצא מכל הנ"ל הוא, שבכל הסכם גירושין שבו מודגש עכ"פ בכותרת ההסכם שכל הסעיפים הם סעיפי הסכם גירושין, כיון שזמנם הוא עם מתן הגט, ואדעתא דגירושין התחייבו מה שהתחייבו, לכן כל עיכוב בביצוע הגירושין הוי עיכוב לתוקף של הסעיפים של ההסכם, שרק לשם סידור העניינים אחרי הגירושין בין בני הזוג התחייבו מה שהתחייבו, ואפילו אם ביצוע הגירושין נתעכב או בוטל בפשיעה של אחד הצדדים, אין זה גורם לחייבו בהתחייבות הממונית. וגם אם נקבע התחלת ביצוע לפני הגירושין יש לדון בהם עד כמה הם נהיו על ידי כך מנותקים מהגירושין עצמן, ומהו נימוק עיכוב הגירושין עצמן, וכנ"ל.

אותן התחייבויות כספיות שמעצם טיבן אינם קשורים עם הסכם גירושין, כגון מזונות אשה, שהגירושין הם, אדרבא, גורם להפסקת התחייבות כזו, וכן מזונות ילדים, שאמנם קשורים וחייבים להיות מובהרים ומפורטים על תקפם אחרי הגירושין, אבל עצם החיוב קיים ועומד גם לפני הגירושין, במקרים אלו אין לומר שקיום ההתחייבות כרוכה בביצוע הסופי של הסכם הגירושין - היינו עם קבלת הגט. אזכרתו בהסכם הגירושין, בפרט במזונות אשה שכאמור

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

גירושין באים לסיים חיוב מזונות ולא להיפך, אינה באה בדרך כלל אלא גם כדי לסיים חילוקי דעות בין הצדדים בקשר לכך לפני הגירושין, כדי שעם ההסכם לא ישאר שום סכסוך כל שהוא בין הצדדים מזמן שעבר, וכמבואר בשולחן ערוך אבן העזר שלפני הגירושין יש להסדיר את כל סכסוכי הזוג בממון.

אי לכן אין בכך מקום לומר שמתן הגט היא עילה לעצם החיוב או שזה קביעת זמן לעצם החיוב, אין זה גם מסתבר בדרך כלל, שסכסוך ממוני קיים שהצדדים סידרו אותו בהסדר סביר בהסכם גירושין, יתחיל להיות לא סביר עם חרטתו של אחד הצדדים מעצם הגירושין, אלא רק אם זה נראה על פני השטח שאמנם היתה הגזמה בולטת בסעיפי ההתחייבות האלו, שאז יש מקום להניח שרק בגלל הגירושין עצמן, הוא שהחליט צד אחד שכדאי להתחייב התחייבות מופרזת ולא צודקת לפי הדין. אבל כשלא ניכר שיש כאן איזה גוזמא בהתחייבות, יש לראות ההסדר שהושג כהסכם סופי ומסתבר לסכסוך - בלי שיהיה תלוי בביצוע הגירושין בזמן.

כל זה מה שיש להבהיר באופן כללי בהסכמים כגון אלו.

והגר"ש שפירא מסכם:

והנה בפסקי הדין בפד"רים שהזכרנו לעיל וכן פסקי הדין שהסתמכו עליהם, הבינו שמכיוון שבכל הסכם גירושין נכתב שהצדדים מסכימים להתגרש זה מזו ומטרת ההסכם היא ליצור את ההפרדה הרכושית וניתוק הקשרים שבין הצדדים, ולפיכך אף אם לא הותנה בהסכם הגירושין שהתחייבויות ההדדיות ייעשו אחרי הגירושין, איכא אומדנא דמוכח שהפרטים הממוניים שבהסכם שמטרתם ליצור הפרדה רכושית בין הצדדים יבוצעו בפועל אחרי שהצדדים יתגרשו זה מזו. ולפיכך הגירושין מהווים את התנאי לקיום ההסכם. ומשכך אם אחד מהצדדים חוזר בו מהגירושין ובפועל לא בוצע התנאי, אף שההסכם לא בטל, בפועל אין אחד הצדדים יכול לדרוש ביצוע העניינים הממוניים שבהסכם, מכיוון שלא בוצע התנאי המקדים שהוא הגירושין. ולפי זה אם הגירושין יתבצעו בשלב מוקדם או מאוחר, בזה התקיים התנאי ושוב כל אחד מהצדדים חייב לבצע התחייבויותיו, והצד השני יכול לפעול משפטית על מנת לאכוף העניינים הממוניים שבהסכם.

אמנם ראה בפסקי דין של בתי הדין הרבניים בישראל (חלק יא עמוד 89) בפסק דין בהרכב הרה"ג ח"ג צימבליסט, ע' אזולאי, ש' דיכובסקי קבעו בניגוד לשיטה זו (עמוד 92):

ונראה דאין לנו ראייה מדברי הרא"ש אלא שבמקום שחייב לחלוץ, כגון בנידונו שנשבע על כך ושבועתו קיימת כנ"ל, שבכגון זה עומד בתקפו גם קנין הממון, שהרי עשה הקנין על מנת שיחלוץ והרי הוא חייב לחלוץ. אולם אין לנו ראייה מהרא"ש לענין מי שמתחרט מהסכם גירושין, וזכותו להתחרט, שהרי זה ברור שבעל ואשה שערכו הסכם גירושין זכאי כל אחד מהם לבוא אח"כ ולומר שנמלך בדעתו והגיע למסקנא שקשים הגירושין - מצד עצמם, או מצד טובת הילדים וכדומה - ורצונו בשלום בית, וכל כהאי גוונא מסתבר שיוכל לחזור בו גם מהתנאים הכספיים שבהסכם, שיכול לטעון שעל מנת כן שלא אתגרש אלא אחזור לשלום בית לא קיבלתי בקנין...

ואף אנו נאמר בכל הסכם גירושין, כל שבא אחד הצדדים ואמר שנמלך בדעתו שמוטב לעשות שלום בית, וכל מה שהסכים תחילה לגירושין היה מתוך שיקול מוטעה, שפיר יוכל לומר שגם הקנין על הממון בטל, דקנין בטעות הוא. וכל זה דלא כמו שהעלו בפס"ד מבית הדין דבאר שבע הנ"ל.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

אולם נידוננו שאני, שהרי הבעל דנן גם עכשיו אינו מבקש שלום בית, ומסכים לגירושין, אלא שמבקש לשנות את תנאי הגירושין ולהוציא ממנה את הקיוסק וכנ"ל, ואם כן לא יוכל לטעון שהקנין היה בטעות, שהרי לעצם הגירושין דעתו עתה כדעתו אז, ושפיר עומד הסכם הגירושין בתקפו על כל פנים לענין הממון.

ומכאן שבמקרה דידן שההסכם נחתם ואושר והצדדים אכן התגרשו, אף שהאיש ניסה לדחות את הקץ ולעשות שלום בית וכפי שפורט בפרוטוקול של הדיון טרם סידור הגט בפועל:

ביה"ד : יש פס"ד ?

האישה : כן הוא לא מבצע.

ביה"ד : הבעל ?

הבעל : עשינו הסכם ביולי 2017 אחרי זה היא חזרה למשך שנה.

ביה"ד : ההסכם אושר בה' אלול תשע"ז. מתי חזרה לגור אתך ?

הבעל : בערך 10 ימים אחרי זה.

ביה"ד : כבעל ואישה ?

הבעל : חזרה לגור בבית באיטליה.

ביה"ד : כמה זמן הייתם ביחד ?

הבעל : שנה.

ביה"ד : ולכן ?

הבעל : במשך השנה הזו אני ניסיתי ככל יכולתי שיהיה שלום בית.

ביה"ד : איפה זה עומד מבחינתך היום ?

הבעל : שהיא לא מעוניינת בשום פנים ואופן בשלום בית.

ביה"ד : אתה מוכן לתת גט ?

הבעל : אין לי ברירה.

הרי שנעשה ניסיון לשלום בית, אולם הניסיון כשל, והצדדים, כפי הנראה מתוך דבריו, אף לא הגיעו לחיים משותפים של ממש, ובהמשך הדיון מסר אחי האישה שהיה גם עניין של שידוכי הילדים שעמד על הפרק ועל כן הצדדים התעכבו בגירושין, ובפועל היה ברור שהם עומדים להתגרש ואין כל סיכוי לנישואין.

לסיכום שתי הנקודות שהובאו

ההסכם הוא בתוקפו לכל הדעות.

3. הסכם שבטל מקצתו בטל כולו.

מכאן נעבור לדון בנקודה האחרונה שכבר עלתה במקורות שציטטנו במקרה שעקב העיכוב לא התקיימו חלקים מההסכם או שהפכו להיות לא מעשיים, האם הדבר משפיע על חלקים אחרים בהסכם, ואם אינו משפיע מתי יחולו חלקים אלו.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

מהמקורות שראינו עולה שלמעשה ניתן להפריד את ההסכם לחלקיו, ככל והצדדים המשיכו להתגורר ביחד ונושא המשמורת והמזונות הפך ללא מעשי, ובפרט שהילדה הקטינה גדלה בינתיים, הרי שאין הדבר משפיע על ביטול החלקים הממוניים.

במיוחד הדברים אמורים בענייני ילדים שמטבעם הם משתנים לפי הנסיבות, וגם לאחר חתימת הסכם וגירושין ניתן לשנות את הדברים לפי הצורך.

הסעיפים הממוניים שבהסכם

יש לדון אפוא בחלקים הממוניים שבהסכם ממתי הם חלים והאם יש להם השפעה עלעל המחלוקות הממוניות שבין הצדדים כעת.

חלוקת הדירה ודמי השכירות

בהסכם נקבע שהצדדים יחלקו את הדירה ביניהם. האישה טוענת שעליה לקבל מחצית מהדירה מיום אישור ההסכם.

האיש טוען שהוא זכאי לשכירות עד היום היות והוא מטפל בבת ובהוצאותיה ואף שהיא גדולה מעל גיל 18 הרי שיש לו תביעה בעניין.

נראה ברור שחלק ממוני זה אף שאושר בהסכם הרי שלפחות היה תלוי בגירושי הצדדים, וכל עוד הצדדים התגוררו ביחד וניסו לעשות שלום בית וכלכלו את ילדיהם במשותף, לא היה מקום לחלוקת הדירה והשכירות. נראה ברור שחלק ממוני זה אף שאושר בהסכם הרי שלפחות היה תלוי בגירושי הצדדים, כל עוד הצדדים התגוררו ביחד וניסו לעשות שלום בית וכלכלו את ילדיהם במשותף, לא היה מקום לחלוקת הדירה והשכירות.

מיום שהצדדים נפרדו סופית, ונראה בבירור שמועד הגט בי"א טבת ה'תש"פ (08.01.2020) היה יום פירוד הסופי, ניתן לקבוע שיש לחלק את הדירה, והאישה זכאית לדמי השכירות מיום זה.

תביעות האיש לקבלת כספי השכירות עבור המזונות של הבת אינן מתקבלות ואין בהן ממש.

הוצאות נישואי הבן

האיש תובע מהאישה 200,000 ₪ שהם חלקה של האישה בהתחייבות לחתונת הבן, התחייבות זו הייתה מוטלת על שני ההורים, לטענתו הראב"ד ערך בירור עם המחותנים והתברר שכך הוא.

האישה הכחישה וגם ציינה שיש סעיף מפורש בהסכם בעניין.

אכן סעיף 14 בהסכם קובע מפורשות שהאישה לא תהיה חייבת בהתחייבות כספית לנישואי הילדים, לנוכח זאת נראה שאין מקום לחיוב כזה, ובפרט שהחיוב לא הוכח. ככל שיובאו הוכחות לחיוב של ממש של האישה בית הדין ישקול זאת בשנית.

קנסות

האיש חויב בקנסות של 9,000 יורו עקב העלמת הכנסות של האישה. האישה מכחישה שיש קנסות כאלו, האיש הציג מסמכים, בית הדין קובע שככל ויש קנסות כפי העולה מן המסמכים, על שם האישה, היא חייבת בהם.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

יתרת חוב בבנק

לטענת האישה, האישה הביאה את חשבון הבנק שנוהל על ידה בבנק דיסקונט ליתרת חובה ועיקולים, האישה שילם את מלוא החוב בסך 110,000 ₪. האישה טוען שהוא גילה קשרים שלה עם גברים זרים כולל הפלות והדבר אירע בתקופה שהחשבון נכנס ליתרת חובה על כן היא אחראית על כל החוב.

לטענת האישה, החוב לבנק הוא מכספים שהאישה העביר לטובת צרכי הבית בשנת 2015, ככל והאישה עומד על תביעתו לשיתופיות יואיל וישתף את האישה גם ביתרת הזכות בחשבון שעמדה ביום 30.06.2013 על סך של למעלה מ-400,000 ₪. האישה גם רשם דירות על שם ילדיו, האישה אינה מעוניינת להילחם באיש על גב הילדים ומעדיפה להשאיר את העניין הזה בלא תביעות הודיות כפי שנכתב בהסכם שאושר.

לאחר עיון בדברים היות והצדדים התגוררו ביחד נראה שאכן אין מקום לחייב את האישה בהחזרים על התקופה הזו, אם הצדדים עומדים על התחשבות מליאה בכל התחומים למשך כל התקופה, יש צורך למנות רואה חשבון לבדיקת הטענות בפירוט.

שכר לימוד עבור הבן

לדברי האישה נותר חוב לישיבה שבה למד הבן בשנת 2014, מחצית שכר לימוד של הבן בישיבה היא 31,000 ₪.

האישה טוענת ששכר לימוד לבן זהו חלק מחובת האב לבניו וכן לא ברור האם יש חוב ובכל מקרה בהסכם נכתב שאין תביעות.

בית הדין מקבל את טענת האישה. חובת האב ללמד את בנו תורה ואין מקום כלל לחייב את האישה בהוצאות מסוג זה.

מסקנות

- יש לחלק את הדירה המשותפת בהקדם. ככל שבית הדין יידרש לכך לבקשת מי מהצדדים, ימונה שמאי להעריך את שווי הדירה.
- על האישה לשלם לאישה מחצית משכר הדירה מיום סידור הגט בתאריך 08.01.2020 ועד לחלוקת הדירה בין הצדדים.
- אם אין הסכמה על גובה שכר הדירה ימונה שמאי.
- לעניין שאר הקיזוזים על הצדדים להבהיר האם הם מבקשים בירור נוסף, ומינוי רואה חשבון, בשלב זה לפי הנתונים הקיימים בית הדין אינו פוסק כל חיוב, ככל ולא תתקבל בקשה בתוך שלושים ימים התיק ייסגר.

ניתן לפרסם לאחר השמטת פרטים מזהים.

ניתן ביום ט"ו בטבת התשפ"ב (19/12/2021).

הרב נפתלי הייזלר

הרב דניאל כ"ץ

הרב ישראל שחור

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה